KOMISIJOS SPRENDIMAS

2010 m. vasario 5 d.

iš dalies keičiantis Sprendimą 2005/880/EB dėl Nyderlandų prašymo suteikti leidžiančią nukrypti nuostatą pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių

(pranešta dokumentu Nr. C(2010) 606)

(Tekstas autentiškas tik olandų kalba)

(2010/65/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių [1], ypač į jos III priedo 2 dalies trečią pastraipą,

kadangi:

(1) Jei valstybė narė vienam hektarui numato per metus panaudoti kitokį mėšlo kiekį nei nurodyta Direktyvos 91/676/EEB III priedo 2 dalies antros pastraipos pirmajame sakinyje ir a punkte, tas mėšlo kiekis turi būti toks, kad netrukdytų siekti minėtos direktyvos 1 straipsnyje nustatytų tikslų ir būtų pagrįstas objektyviais kriterijais, pavyzdžiui, šiuo atveju – ilgu pasėlių vegetaciniu laikotarpiu ir didelį azoto kiekį įsisavinančiais pasėliais. 2005 m. gruodžio 8 d. Komisija priėmė Sprendimą 2005/880/EB [2], kuriuo leido Nyderlandų ūkiuose, kurių bent 70 % sudaro ganyklos, naudoti tokį gyvulių mėšlo kiekį, kad viename hektare per metus susidarytų 250 kg azoto.

(2) Atitinkama leidžianti nukrypti nuostata taikoma apytikriai 25 000-iams Nyderlandų ūkių ir apytikriai 900 000 hektarų nuo 2006 m. sausio 1 d. iki 2009 m. gruodžio 31 d. Leidžianti nukrypti nuostata suteikta, nes:

a) Nyderlandų teisės aktuose, kuriais įgyvendinama Direktyva 91/676/EEB, numatyti azoto ir fosfato naudojimo standartai, o fosfato naudojimo standartais siekiama iki 2015 m. pasiekti tręšimo fosfatais pusiausvyrą;

b) Nyderlandai reagavo į mitybinių medžiagų pertekliaus dėl tręšimo mėšlu ir mineralinėmis trąšomis problemą priimdami keletą politikos priemonių ir 1992–2002 m. galvijų skaičių sumažino 17 %, kiaulių – 14 %, avių ir ožkų – 21 %. 1985–2002 m. azoto ir fosforo kiekis mėšle sumažėjo atitinkamai 29 % ir 34 %. 1992–2002 m. azoto ir fosforo perteklius mėšle sumažėjo atitinkamai 25 % ir 37 %;

c) esami vandens kokybės duomenys parodė, kad nitratų koncentracija požeminiame vandenyje ir mitybinių medžiagų (įskaitant fosforą) koncentracija paviršiniame vandenyje mažėja;

d) remiantis Nyderlandų pranešime pateiktais techniniais ir moksliniais dokumentais, siūlymas ūkiuose, kurių bent 70 % sudaro ganyklos, naudoti tokį galvijų mėšlo kiekį, kad viename hektare per metus susidarytų 250 kg azoto, yra suderinamas su siekiu užtikrinti, kad optimaliomis tvarkymo sąlygomis visų tipų dirvožemio vandenyje N kiekis pasiektų 11,3 mg/l (tai atitiktų 50 mg/l NO3) lygį, o fosforo perteklius būtų apytikriai nulinis;

e) remiantis pateiktais techniniais ir moksliniais dokumentais, siūlymas ūkiuose, kurių bent 70 % sudaro ganyklos, naudoti tokį galvijų mėšlo kiekį, kad viename hektare per metus susidarytų 250 kg azoto, yra pagrįstas objektyviais kriterijais – ilgu vegetaciniu laikotarpiu ir didelį azoto kiekį įsisavinančiais pasėliais.

[1] OL L 375, 1991 12 31, p. 1.
[2] OL L 324, 2005 12 10, p. 89.

(3) Todėl, Komisijos nuomone, patenkinus Nyderlandų prašymą leisti naudoti aptariamą mėšlo kiekį, nebūtų sutrukdyta siekti Direktyvoje 91/676/EEB nustatytų tikslų, jei būtų laikomasi tam tikrų griežtų sąlygų. Šios sąlygos – tai, be kita ko, tręšimo planų sudarymas kiekvienam ūkiui atskirai, trąšų naudojimo registravimas tręšimo apskaitos knygoje, reguliari dirvožemio analizė, žaliosios dangos išlaikymas per žiemą nuėmus kukurūzų derlių, specialiosios nuostatos dėl ganyklų suarimo, mėšlo nenaudojimas prieš suariant ganyklas ir tręšimo reguliavimas atsižvelgiant į ankštinių augalų pasėlių dalį. Šiomis nuostatomis siekta užtikrinti, kad būtų tręšiama atsižvelgiant į augalų reikmes ir mažinamas į vandenį patenkančio azoto kiekis bei neleidžiama jam ten patekti.

(4) Siekdamos užtikrinti, kad 2006–2009 m. pritaikius Sprendimu 2005/880/EB suteiktą leidžiančią nukrypti nuostatą nebūtų tręšiama intensyviau, kompetentingos institucijos, remdamosi trečiąja Nyderlandų veiksmų programa, privalėjo užtikrinti, kad gaminant mėšlą susidarančio azoto ir fosforo kiekis neviršytų 2002 m. lygio.

(5) Sprendimo 2005/880/EB 8 ir 10 straipsniuose minimus žemėlapius ir ataskaitas Nyderlandai pateikė laiku.

(6) 2009 m. liepos 14 d. Nyderlandai pateikė Komisijai prašymą pratęsti leidžiančios nukrypti nuostatos taikymo laikotarpį. Prašyme remiamasi išsamiu pagrindimu ir ketvirtosios nitratų veiksmų programos (2010–2013 m.) patvirtinimu Nyderlandų parlamento atstovų rūmuose. Šioje ketvirtojoje veiksmų programoje nurodoma, kokia (žymi) pažanga padaryta remiantis leidžiančios nukrypti nuostatos taikymo 2006–2009 m. sąlygomis ir kokių sunkumų gali kilti ateityje. Ja papildoma trečioji veiksmų programa ir numatomos sugriežtintos priemonės, įskaitant griežtesnius azoto naudojimo smėlingoje dirvoje standartus, griežtesnius fosforo naudojimo standartus, grindžiamus dirvožemyje esančio fosforo būkle, ir draudimą ilgesnį laikotarpį tręšti žemę ([1]). Šiomis teisinėmis priemonėmis siekiama toliau mažinti mitybinių medžiagų perteklių ir gerinti vandens kokybę, prireikus po 2010–2013 m. laikotarpio imantis tolesnių sugriežtintų veiksmų.

(7) Vandens kokybės duomenys rodo, kad nitratų koncentracija požeminiame vandenyje ir mitybinių medžiagų (įskaitant fosforą) koncentracija paviršiniame vandenyje mažėja ir toliau, o trečiosios programos rezultatų reikia laukti artimiausiais metais.

(8) Stebėjimo ir kontrolės rezultatai rodo, kad 2006–2009 m. laikotarpiu apytikriai 24 000-iuose ganyklinių ūkių (tai sudaro apytikriai 830 000 ha dirbamos žemės) buvo taikoma aptariamoji leidžianti nukrypti nuostata.

(9) Siekdamos užtikrinti, kad pritaikius prašomą leidžiančią nukrypti nuostatą nebūtų tręšiama intensyviau, kompetentingos institucijos turėtų ir toliau užtikrinti, kad gaminant mėšlą susidarančio azoto ir fosforo kiekis neviršytų 2002 m. lygio.

(10) Iki šiol Nyderlandų gauti rezultatai tenkina Sprendime 2005/880/EB nustatytas sąlygas.

(11) Priimtas Direktyvai 91/676/EEB įgyvendinti ir ketvirtajai veiksmų programai įvykdyti reikalingas teisinis pagrindas, kuris taip pat taikomas aptariamajai leidžiančiai nukrypti nuostatai.

(12) Atsižvelgdama į priemones, kurių 2010–2013 m. veiksmų programoje įsipareigojo imtis Nyderlandai, Komisija mano, kad patenkindama Nyderlandų prašymą 2010–2013 m. laikotarpiu leisti naudoti aptariamą mėšlo kiekį nesutrukdytų siekti Direktyvoje 91/676/EEB nustatytų tikslų, jei būtų laikomasi tų pačių Sprendimu 2005/880/EB nustatytų griežtų sąlygų.

(13) Sprendimas 2005/880/EB netenka galios 2009 m. gruodžio 31 d.

(14) Siekiant užtikrinti, kad susiję galvijų ūkiai galėtų ir toliau naudotis leidžiančia nukrypti nuostata, tikslinga pratęsti Sprendimo 2005/880/EB galiojimo laikotarpį iki 2013 m. gruodžio 31 d. tomis pačiomis sąlygomis, kurios nustatytos Sprendimo 2005/880/EB 4–10 straipsniuose.

(15) Tačiau Sprendimo 2005/880/EB 10 straipsnyje nustatytas ataskaitų teikimo Komisijai terminas turėtų būti patikslintas ir suderintas su terminu, iki kurio turi būti įvykdyti atsiskaitymo įsipareigojimai pagal Sprendimo 2005/880/EB 8 straipsnį.

(16) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Direktyvos 91/676/EEB 9 straipsniu įkurto Nitratų komiteto nuomonę,

([1]) 2009 m. lapkričio 26 d. aktas, kuriuo iš dalies keičiamas Trąšų aktas (*Staatsblad Koninkrijk der Nederlanden* 2009, 551); 2009 m. lapkričio 9 d. Vyriausybės potvarkis, kuriuo iš dalies keičiamas Vyriausybės potvarkis dėl trąšų naudojimo ir Vyriausybės potvarkis dėl šiltnamio sodininkystės (*Staatsblad Koninkrijk der Nederlanden* 2009, 477); 2009 m. gruodžio 14 d. Vyriausybės potvarkis, kuriuo iš dalies keičiamas Vyriausybės potvarkis dėl Trąšų akto įgyvendinimo (*Staatsblad Koninkrijk der Nederlanden* 2009, 601); 2009 m. gruodžio 15 d. Žemės ūkio, gamtos ir maisto saugos ministro potvarkis, kuriuo iš dalies keičiamos Trąšų akto įgyvendinimo taisyklės (*Staatscourant Koninkrijk der Nederlanden*, 30 December 2009, 20342).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimas 2005/880/EB iš dalies keičiamas taip:

1. 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„*1 straipsnis*

2005 m. balandžio 8 d. rašte Nyderlandų pateiktam prašymui leisti taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą dėl didesnio gyvulių mėšlo kiekio negu nurodyta Direktyvos 91/676/EEB III priedo 2 dalies antros pastraipos pirmajame sakinyje bei a punkte ir 2009 m. liepos 14 d. rašte pateiktam prašymui pratęsti jos taikymo laikotarpį yra pritariama.“

2. 10 straipsnio 1 dalies antra pastraipa pakeičiamas taip:

„Ataskaita pateikiama Komisijai kiekvienų metų, einančių po veiklos metų, antrąjį ketvirtį.“

3. 11 straipsnis pakeičiamas taip:

„*11 straipsnis*

Taikymas

Šis sprendimas taikomas iki 2013 m. gruodžio 31 d., atsižvelgiant į ketvirtąją Nyderlandų veiksmų programą.“

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Nyderlandų Karalystei.

Priimta Briuselyje 2010 m. vasario 5 d.

Komisijos vardu

Stavros DIMAS

Komisijos narys